

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Národnej rady
Slovenskej republiky

íslo: UV-6151/2006

1566

Výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu v roku 2005

Bratislava apríl 2006

O b s a h

	strana
1. Zámery a opatrenia rozpo tovej politiky v roku 2005	1
1.1. initele determinujúce zostavenie štátneho rozpo tu na rok 2005	1
1.2. Základné makroekonomické ukazovatele pri príprave rozpo tu na rok 2005	3
1.3. Monitorovanie rozpo tového hospodárenia v priebehu roka	5
1.4. Opatrenia prijaté na dodržanie rozpo tovéch zámerov na úrovni vlády SR a MF SR	5
2. Výsledky hospodárenia štátneho rozpo tu	7
2.1. Príjmy štátneho rozpo tu	11
2.1.1. Da ové príjmy	14
2.1.1.1. Dane z príjmov a kapitálového majetku	15
2.1.1.2. Dane z majetku	18
2.1.1.3. Domáce dane na tovary a služby	19
2.1.1.4. Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	23
2.1.2. Neda ové príjmy	24
2.1.2.1. Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	25
2.1.2.2. Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	25
2.1.2.3. Kapitálové príjmy	26
2.1.2.4. Úroky z tuzemských úverov, pôži iek a vkladov	27
2.1.2.5. Úroky z poskytnutých zahrani ných úverov, pôži iek a vkladov	28
2.1.2.6. Iné neda ové príjmy	28
2.1.3. Granty a transfery	29
2.2. Výdavky štátneho rozpo tu	31
2.2.1. Výdavky štátneho rozpo tu v ekonomickom lenení	32
2.2.1.1. Bežné výdavky	33
2.2.1.2. Kapitálové výdavky	39
2.2.2. Výdavky štátneho rozpo tu podľa funk nej klasifikácie	41
2.2.2.1. Výdavky štátneho rozpo tu na vedu a výskum	49
2.2.3. Výdavky štátneho rozpo tu triedené podľa programov	50
2.2.4. Príjmy a výdavky štátneho rozpo tu triedené podľa zdrojov	52
2.3. Rozpo tové vz ahy Slovenskej republiky a Európskej únie	56
2.3.1. Príjmy z rozpo tu EÚ zaradené a nezaradené do príjmov štátneho rozpo tu	57
2.3.2. Výdavky súvisiace s rozpo tom EÚ	60
2.3.2.1. Odvody a príspevky do rozpo tu EÚ	61
2.3.2.2. Výdavky na použitie prostriedkov z rozpo tu EÚ na realizáciu spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie	62
2.3.2.2.1. Výdavky na použitie prostriedkov z rozpo tu EÚ na realizáciu spoločných programov SR a EÚ zaradených do výdavkov ŠR	63
2.3.2.2.2. Výdavky na použitie prostriedkov z rozpo tu EÚ na realizáciu spoločných programov SR a EÚ nezaradených do výdavkov ŠR	66

2.4. Schodok štátneho rozpočtu a jeho financovanie v roku 2005	71
3. Hospodárenie s rozpočtovými rezervami	73
3.1. Upravenie prostriedkov rezervy vlády SR	74
3.2. Rezerva predsedu vlády SR	76
3.3. Rezerva na príjmy z rozpočtu EÚ a odvody EÚ	94
4. Štátne aktíva a pasíva	97
4.1. Majetková pozícia štátnych rozpočtových organizácií	97
4.2. Štátne finančné aktíva a pasíva v roku 2005	101
4.3. Štátne finančné aktíva a pasíva v správe Ministerstva financií SR	102
4.3.1. Vývoj štátnych finančných aktív	103
4.3.1.1. Stav a vývoj prostriedkov na účtoch v Štátnej pokladnici	103
4.3.1.2. Štátne finančné aktíva voči zahraničiu	109
4.3.1.3. Štátne finančné aktíva ako vklady a pohľadávky voči tuzemským organizáciám	115
4.3.2. Vývoj štátnych finančných pasív	122
4.3.2.1. Vnútorný dlh	122
4.3.2.2. Zahraničný dlh	124
5. Prehľad o stave daňových a colných pohľadávok	134
5.1. Prehľad o stave daňových pohľadávok	134
5.1.1. Pohľadávky v lehote splatnosti	135
5.1.2. Daňové nedoplatky	136
5.2. Prehľad o stave colných pohľadávok	136
5.2.1. Pohľadávky v lehote splatnosti	138
5.2.2. Pohľadávky po lehote splatnosti	138
5.2.3. Zahraničné pohľadávky	139
5.2.4. Vymáhanie pohľadávok po lehote splatnosti	139
6. Prehľad o poskytnutých úľavách	142
6.1. Úľavy poskytnuté daňovými orgánmi	142
6.1.1. Povolené odklady a splátky v roku 2005	142
6.1.2. Odpustené daňové nedoplatky	143
6.1.3. Povolené úľavy zo sankcií a odpustené sankcie	143
6.2. Úľavy poskytnuté colnými orgánmi	144
6.2.1. Povolené odklady a splátky v roku 2005	144
6.2.2. Odpustené a vrátené platby	144
7. Súhrnná správa o výsledkoch následnej fin. kontroly a vnútorného auditu za rok 2005	147
7.1. Úvod	147
7.2. Následná finančná kontrola verejných prostriedkov	148
7.3. Vnútorný audit	151

- Tabuľka .1 Bilancia príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2005
- Tabuľka .2 Daňové príjmy štátneho rozpočtu za rok 2005
- Tabuľka .3 Nedaňové príjmy štátneho rozpočtu, granty a transfery za rok 2005
- Tabuľka .4 Príjmy rozpočtových kapitol za rok 2005
- Tabuľka .5 Príjmy štátneho rozpočtu pod a kategórií a rozpočtových kapitol za rok 2005
- Tabuľka .6 Výdavky štátneho rozpočtu pod a kategórií a rozpočtových kapitol za rok 2005
- Tabuľka .7 Bežné transfery za rok 2005
- Tabuľka .8 Kapitálové výdavky za rok 2005
- Tabuľka .9 Finančné operácie za rok 2005
- Tabuľka .10 Výdavky štátneho rozpočtu pod a funkčnej klasifikácie za rok 2005
- Tabuľka .11 Výdavky štátneho rozpočtu na vedu a techniku za rok 2005 (pod a rozpočtových kapitol)
- Tabuľka .12 Výdavky št. rozpočtu na vedu a techniku za rok 2005 (pod a funkčnej klasifikácie)
- Tabuľka .13 Prehľad výdavkov štátneho rozpočtu na realizáciu programov za rok 2005
- Tabuľka .14 Prehľad vzájomných jednotlivých rozpočtových kapitol k štátnemu rozpočtu za rok 2005
- Tabuľka .15 Vývoj príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu v rokoch 2005 a 2004
- Tabuľka .16 Záväzné limity dotácií obciam za rok 2005
- Tabuľka .17 Záväzné limity dotácií vyšším územným celkom za rok 2005
- Tabuľka .18 Prehľad o plnení limitu po zamestnancov, miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní v kapitolách štátneho rozpočtu, okrem štátnych zamestnancov, za rok 2005
- Tabuľka .19 Prehľad o úprave miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní v rozpočtových kapitolách za rok 2005 (bez SIS)
- Tabuľka .20 Systemizácia štátnych zamestnancov v štátnej službe za rok 2005
- Tabuľka .21 Systemizácia colníkov v štátnej službe za rok 2005
- Tabuľka .22 Systemizácia príslušníkov Hasičského a záchr. zboru v štátnej službe za rok 2005
- Tabuľka .23 Systemizácia policajtov v štátnej službe za rok 2005
- Tabuľka .24 Súvaha štátnych rozpočtových organizácií za rok 2005
- Tabuľka .25 Príjmy štátnych príspevkových organizácií pod a kategórií a rozpočtových kapitol za rok 2005
- Tabuľka .26 Výdavky štátnych príspevkových organizácií pod a kategórií a rozpočtových kapitol za rok 2005
- Tabuľka .27 Výdavky štátnych príspevkových organizácií pod a funkčnej klasifikácie za rok 2005
- Tabuľka .28 Finančné operácie štátnych príspevkových organizácií za rok 2005
- Tabuľka .29 Súvaha štátnych príspevkových organizácií za rok 2005
- Tabuľka .30 Výkaz ziskov a strát štátnych príspevkových organizácií za rok 2005

1. Zámery a opatrenia rozpočtovej politiky v roku 2005

1.1. inštrumente determinujúce zostavenie štátneho rozpočtu na rok 2005

Ciele fiškálnej politiky v roku 2005 boli pokračovaním v hospodárskej politike vlády smerujúcej k splneniu cieľov vládneho programu v oblasti verejných financií a zabezpečení, aby realizácia rozpočtu v roku 2005 predstavovala ďalší krok k naplneniu najnáročnejšieho Maastrichtského kritéria pre vstup do eurozóny, t. j. zníženie deficitu verejných financií na úroveň troch percent HDP. Na základe pozitívnych makroekonomických predpokladov na rok 2005 a nasledujúce dva roky, ktoré potvrdzovali zdravý stav slovenskej ekonomiky a zamerania fiškálnej politiky vlády, ktoré je založené na transparentnosti, zodpovednosti a efektívnosti, sa deficit verejných financií na roky 2005 až 2007 rozpočtoval tak, aby deficit rozpočtu verejnej správy, vyjadrený v metodike ESA 95, bol bez vplyvu II. piliera dôchodkového systému v roku 2005 na úrovni 3,4 % HDP. Rozpočet bol zostavený tak, aby sa jeho realizáciou verejné financie výrazne priblížili úrovni, ktorá bude dlhodobo udržateľná a zároveň aby plnil aj ďalší zásadný bod vládneho programu, ktorým je znižovanie miery prerozdelenia prostredníctvom verejných financií.

Vláda predpokladala v rokoch 2005 až 2007 dynamický rast ekonomiky na úrovni v priemere 5 %, infláciu menej ako 3 % a rast zamestnanosti o 0,7 % ročne. Zároveň sa predpokladal dynamický rast reálnych miezd. Základným rozdielom oproti minulosti je skutočnosť, že súčasný rýchly hospodársky rast je vyvážený a položený na zdravých základoch a je udržateľný.

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím, kedy súčasný rozpočet bol len výsledkom fiškálnej politiky, vláda ajší rozpočet obsahoval využívanie verejných zdrojov na nasledujúce tri roky konkretizované na jednotlivé subjekty verejnej správy a v štátnom rozpočte aj na jednotlivé programy. Rozpočtové kapitoly tak získali oveľa lepšiu schopnosť plánovať svoje aktivity v strednodobom horizonte.

Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2005 až 2007 obsahuje posun vo viacerých oblastiach rozpočtového procesu:

- priniesol výrazný nárast výdavkov. Medziročne nárast rozpočtovaných výdavkov predstavoval v roku 2005 9,6 % pri inflácii 3,3 %. Pozitívny dopad na občanov má úroveň rozpočtovaný priemerný rast reálnych plátov pre zamestnancov verejného sektora o 3,3 %, ako aj zvýšenie dôchodkov o 8,2 % k 1. 7. 2005. Rozpočet vytvoril priestor na to, aby sa na

výstavbu dia nic použilo takmer 18 mld. Sk, o je medzi roční nárast o 78 %, ale zabezpečil zdroje na podporu investícií dvoch automobiliek a mnohých ďalších rozvojových projektov;

- verejné financie sú ovplyvnené v týchto rokoch štyrmi zásadnými faktormi. Prvým bola realizácia mnohých štrukturálnych reforiem v priebehu rokov 2003 a 2004, ktoré sa výrazným spôsobom odzrkadlili v rozpočte. Druhým je vstup Slovenska do EÚ, ktorého úplný dopad sa prejavuje v roku 2005, ktorý je prvým plným rokom nášho členstva v EÚ. Výraznou zmenou, ktorá sa realizuje od januára 2005 je fiškálna decentralizácia a posledným faktorom je dôchodková reforma, ktorá výrazne ovplyvňuje rozpočet verejnej správy v rokoch 2005 a 2006. Najväčšou neznámy vo vývoji verejných financií predstavuje práve odhad záujmu občanov o účasť v druhom pilieri dôchodkového systému. Lehota na rozhodnutie pre vstup do nového systému je 30. jún 2006. Pri tvorbe rozpočtu verejnej správy na roky 2005 až 2007 bolo možné len odhadovať, že dopad reformy dôchodkového systému na deficit verejných financií bude predstavovať úroveň až do 1,1 % HDP ročne. Keďže reálny výsledok sa môže od tohto odhadu aj výrazne odchyľovať, pričom ho vláda nemôže podstatne ovplyvniť, cieľom fiškálnej politiky v rokoch 2005 a 2006 je deficit verejných financií bez nákladov spojených s II. pilierom dôchodkovej reformy. Na základe rozhodnutia Eurostatu zo septembra 2004 (prechodné obdobie do marca 2007 pre implementáciu rozhodnutia Eurostatu o klasifikácii penzijných systémov z marca 2004) je deficit verejných financií na roky 2005 a 2006 vykazovaný bez vplyvu penzijnej reformy. Konkrétne to znamená, že odvody smerujúce do dôchodkových správcovkých spoločností sú v rokoch 2005 a 2006 príjmami verejných financií (sú formálne vykazované v Sociálnej poisťovni), v nasledujúcich rokoch však už nie;

- súčasťou rozpočtu verejnej správy na roky 2005 až 2007 je aj realizácia fiškálnej decentralizácie vo vzťahu k obciam a vyšším územným celkom od januára 2005, ktorá nadväzuje na vykonaný prechod kompetencií z orgánov štátnej správy v predchádzajúcich rokoch. Pri zostavovaní rozpočtu sa vychádzalo z princípu, že kompetencie pri prenesenom výkone pôsobnosti štátnej správy budú financované dotáciami z kapitoly príslušného ústredného orgánu a samosprávne (originálne) pôsobnosti budú financované prostredníctvom daňových príjmov obcí a vyšších územných celkov. Niektoré špecifické a individuálne potreby obcí a vyšších územných celkov budú financované formou dotácií zo štátneho rozpočtu rozpočtovaných v kapitole Všeobecná pokladničná správa;

- rozpočet na roky 2005 až 2007 sa pripravoval v relatívne stabilnom legislatívnom prostredí. Optimálne sa v ňom kombinujú tri najdiskutovanejšie parametre, a to klesajúci trend výšky daňového a odvodového zaťaženia na príjmovej strane rozpočtu, tendencia

k poklesu deficitu verejných financií a predpoklad rastu verejných výdavkov, a to v aka dynamickému a ekonomickému rastu hospodárstva a nárastu erpania európskych fondov.

K ú ovú úlohu vo zvyšovaní transparentnosti verejných financií zohral nový zákon o rozpo tových pravidlách verejnej správy, ktorý NR SR schválila v septembri 2004. Pri zostavovaní rozpo tu na roky 2005 až 2007 došlo k výraznému posunu vo viacerých oblastiach rozpo tového procesu. Ide predovšetkým o posilnenie viacro ného rozpo tovania, programového rozpo tovania a k ú ovou úlohou zostáva efektívnos riadenia verejných financií. Pri spracovaní rozpo tu verejnej správy na roky 2005 až 2007 došlo k zav šeniu kvalitatívnych zmien v oblasti metodológie tvorby rozpo tu. Medzi najdôležitejšie zmeny patrí zavedenie viacro ného rozpo tovania v celej verejnej správe na tri rozpo tové roky, zavedenie programového rozpo tovania ako integrálnej sú asti rozpo tového procesu pri zostavovaní a realizácii štátneho rozpo tu, všeobecná a ucelená úprava nakladania s verejnými prostriedkami, zavedenie systémovej možnosti erpania a vykazovania prostriedkov štátneho rozpo tu aj v nasledujúcom roku, ustanovenie zásady poskytovania návratných zdrojov financovania len z finan ných aktív, zníženie po tu rozpo tovéch kapitol, nové vymedzenie porušenia finan nej disciplíny a zoh adnenie pravidla 50 % - kritéria pre rozlíšenie trhových a netrhových výrobcov u príspevkových organizácií.

V rozpo te je výrazne posilnená úloha programového rozpo tovania, ktoré by malo by v nasledujúcich rokoch hlavným nástrojom na zefektívnenie verejných výdavkov a zvýšenia ich transparentnosti. Pri využívaní verejných zdrojov musí by jednozna ná väzba medzi poskytovanými zdrojmi a dosahovanými výsledkami, aby výdavky verejných financií smerovali tam, kde prinesú ob anom a spoločnosti najvä ší prínos. K ú ovou otázkou riadenia verejných financií sa stáva efektívnos ich používania.

1.2. Základné makroekonomické ukazovatele pri príprave rozpo tu na rok 2005

Prognóza makroekonomického vývoja na roky 2005 až 2007 predpokladala obnovu rastu globálnej ekonomiky, zvyšovanie konkurencieschopnosti a výkonnosti slovenskej ekonomiky, pokračovanie konsolidácie verejných financií a postupné zlepšovanie na trhu práce.

Makroekonomický rámec Ministerstva financií SR vychádzal z predpokladu, že oživenie svetovej ekonomiky bude v nasledujúcich rokoch pokračovať, avšak v jednotlivých krajinách nerovnomerne. Popri zrýchlenému ekonomickému rastu USA sa predpokladala aj akcelerácia ekonomického rastu eurozóny. K tomu mal prispieť zvýšený zahraničný dopyt,

ale i rast súkromnej spotreby podporený nízkymi úrokovými sadzbami. Popri vplyve ve kých ekonomik Nemecka a Francúzska sa o akával vplyv zo strany stredoeurópskeho regiónu, predovšetkým eskej republiky.

Vyššie uvedené predpoklady vonkajšieho prostredia spolu s o akávanými pozitívnymi ú inkami štrukturálnych reforiem mali zabezpe i vysoký a udržateľný rast slovenskej ekonomiky.

Hlavné makroekonomické predpoklady sú obsiahnuté v nasledujúcej tabu ke:

Ukazovate	Prognóza			
	2004	2005	2006	2007
HDP (b.c., mld.Sk)	1 310,8	1 408,0	1 515,4	1 628,8
Tempo rastu HDP (s.c., %)	4,7	4,5	5,1	5,4
Priemerná ro ná miera inflácie (%)	7,8	3,3	2,8	2,5
Produktivita práce (reálny rast, %)	4,4	3,7	4,4	4,4
Priemerná miera evidovanej nezamestnanosti (%)	14,6	14,4	13,7	13,0

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Pod a prognózy sa o akávalo, že bude pokračova silný rast ekonomiky SR. V roku 2005 sa predpokladalo mierne spomalenie dynamiky, a to zo 4,7 % v roku 2004 na 4,5 %. Hlavným dôvodom je, že rast v roku 2004 je podporený aj vyšším po tom pracovných dní s efektom na úrovni 0,2 percentuálneho bodu. Predpokladalo sa, že príspevok domáceho dopytu k rastu HDP sa zvýši najmä v roku 2005 pri o akávanom do asnom zmiernení rastu exportu. Domáci dopyt mal by podporený najmä rastom kone nej spotreby domácností. Vychádzalo sa z predpokladu, že klesajúca miera inflácie, reálny rast produktivity práce, klesajúce úrokové sadzby a pozitívne výsledky hospodárenia podnikov vytvoria predpoklad pre reálny rast priemerných miezd, zamestnanosti a disponibilných dôchodkov. Domáci dopyt mal odráža stabilný rast reálnych miezd a dôchodkov, zvyšovanie zamestnanosti a investí ných aktivít v nadväznosti na pozitívne zmeny v podnikate skom prostredí.

V januári 2004 sa uskuto nili posledné výraznejšie úpravy regulovaných cien, a preto by sa ich dynamika a vplyv na infláciu mali v nasledujúcich rokoch zníži . Vývoj spotrebiteľských cien po roku 2004 bude na alej ovplyv ova regula ný rámec Úradu pre reguláciu sie ových odvetví. Vo vývoji spotrebiteľských cien by už v rokoch 2005 až 2007 nemalo dôjs k výraznejším dereguláciám, ceny energií by mali odráža len oprávnené náklady a primeraný zisk producentov. Na alší vývoj cien energií budú však na alej pôsobi ceny na svetových trhoch. S pokračujúcim procesom deregulácií a liberalizácie bude už

dynamika spotrebitelských cien v rokoch 2005 až 2007 ovplyvnená najmä vývojom cien obchodovateľných tovarov a trhových služieb.

Vo vývoji zamestnanosti sa očakával mierny progres, a to podporou tvorby nových pracovných miest súvisiacich s rastom investícií, uplatňovaním aktívnej politiky trhu práce a relevantných reforiem. Predpokladal sa pretrvávajúci nesúlad vo vzdelanostnej štruktúre na strane dopytu a ponuky a regionálne rozdiely v tvorbe pracovných príležitostí. Predpokladaná výška priemernej evidovanej miery nezamestnanosti v roku 2005 bola 14,4 %.

1.3. Monitorovanie rozpočtového hospodárenia v priebehu roka

V priebehu roka 2005 Ministerstvo financií SR vypracovávalo mesačné hodnotiace správy o plnení štátneho rozpočtu na hotovostnej báze a štvrťročné správy o vývoji rozpočtu verejnej správy v metodike ESA 95. Správy sa zameriavali nielen na monitorovanie príjmovej a výdavkovej strany rozpočtu, ale aj na možné riziká, ktoré by mohli ovplyvniť plnenie schváleného rozpočtu.

Štvrťročné hodnotiace správy o vývoji rozpočtu verejnej správy boli súčasťou Správy o makroekonomickom prostredí a vývoji verejných financií SR a predikciách do konca roka, ktoré ministerstvo pravidelne v štvrťročných intervaloch predkladalo na rokovanie vlády.

Správy prezentovali najnovšie výsledky analýz a prognóz makroekonomického a fiškálneho vývoja a ich hodnotenie z hľadiska možných rizík plnenia rozpočtu v roku 2005. Zameriavali sa najmä na monitoring a analýzu tých faktorov a zložiek verejných financií, ktoré mohli potenciálne spôsobiť najväčší odklon od schváleného rozpočtu na rok 2005, a tak najviac ovplyvniť úspešnosť dosiahnutia plánovaného cieľa vlády pre rok 2005.

1.4. Opatrenia prijaté na dodržanie rozpočtových zámerov na úrovni vlády SR a ministerstva financií

Schválený rozpočet bol v priebehu roka 2005 upravovaný formou rozpočtových opatrení. V priebehu roka bolo vykonaných 865 rozpočtových opatrení, čo je o 96 menej ako v roku 2004 a o 217 menej ako v roku 2003. Z uvedeného vyplýva, že počet rozpočtových opatrení má klesajúcu tendenciu. Treba však konštatovať, že sa vyskytli i určité extrémny, napr. v rezorte Ministerstva školstva SR, ktoré malo celkovo až 103 rozpočtových opatrení. V zásade sa medziročne znížil rozsah vstupov vlády do rozpočtu schváleného Národnou radou

SR, a to tak z hľadiska potreby rozpočtových opatrení, ako aj z hľadiska zmien rozpočtu v absolútnom vyjadrení.

Dôvody, ktoré viedli k vykonaniu rozpočtových opatrení, sa dajú zhrnúť do viacerých okruhov :

- rozpočtové opatrenia týkajúce sa plošne všetkých kapitol (valorizácia miezd, viazanie kapitálových výdavkov a prostriedkov EÚ z dôvodu potreby ich použitia v nasledujúcom roku),

- opatrenia vyplývajúce z uznesení, resp. nariadení vlády SR (pôvodne, významné investičné akcie),

- úpravy záväzných ukazovateľov vzhľadom na požiadavky zmien v štruktúre výdavkov (zmeny v rámci programovej štruktúry kapitoly, úprava v rámci bežných a kapitálových výdavkov).

V súvislosti so zabezpečením dodatočných výdavkových titulov sa prerozdělili úspory výdavkov v rámci jednotlivých kapitol, použili sa mimorozpočtové prostriedky, prostriedky štátnych finančných aktív a zvýšili sa výdavky rozpočtu o vyššie než rozpočtované príjmy, predovšetkým daňové. Pri realizácii týchto opatrení sa v zmysle zákona sledovala hranica 1 % povoleného prekročenia výdavkov.

Možnosti na prípadné zníženie potreby rozpočtových opatrení existujú najmä pri dôslednom dodržiavaní programovej štruktúry výdavkov. Vývoj rozpočtového hospodárenia v roku 2005 si z hľadiska dodržania základných rozpočtových vzťahov nevyžiadal vstupy zamerané na neprekročenie schodku štátneho rozpočtu.

2. Výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu

Štátny rozpočet na rok 2005 vychádzal z Programového vyhlásenia vlády SR, predovšetkým jej finančnej politiky, ktorej hlavným cieľom je podporovať rast ekonomiky, smerovať k dlhodobu udržateľnej pozícii verejných financií, znižovať mieru prerozdelenia prostredníctvom verejných financií a postupne sa približovať k splneniu Maastrichtských kritérií. Na úseku hospodárskej politiky aj v roku 2005 bola trvale venovaná mimoriadne pozornosť oblasti verejných financií. Ich postupné ozdravovanie a konsolidácia sú považované za nevyhnutnú podmienku pre zaistenie udržateľného hospodárskeho rastu i po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie.

Pri zostavení štátneho rozpočtu na rok 2005 sa vychádzalo z toho, že deficit celkových verejných financií je ohraničujúcim faktorom i pre deficit štátneho rozpočtu, a to i už na hotovostnom alebo aktuálnom princípe.

Štátny rozpočet na rok 2005 bol zostavený v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách a schválený zákonom Národnej rady SR č. 740/2004 Z.z. zo dňa 9.12.2004. Jeho príjmy sa rozpočtovali sumou 257 226,0 mil. Sk, výdavky sumou 318 749,9 mil. Sk a schodok sumou 61 523,9 mil. Sk.

Plnohodnotné začlenenie Slovenskej republiky do Európskej únie sa odrazilo v štátnom rozpočte tým, že v ňom boli obsiahnuté finančné vzťahy k rozpočtu Európskej únie, a to ako oškrávané rozpočtové príjmy z rozpočtu EÚ v celkovej výške 26 507,7 mil. Sk, tak aj na strane výdavkov odvody peňažných prostriedkov z vlastných zdrojov Európskeho spoločenstva do rozpočtu EÚ v celkovej výške 13 188,6 mil. Sk.

V schválenom rozpočte na rok 2005 bol v porovnaní so skutočne dosiahnutými výsledkami predchádzajúceho roka založený rast celkových príjmov o 14 781,6 mil. Sk a výdavkov o 6 017,3 mil. Sk. Uvedená dynamika rozpočtových príjmov a výdavkov sa prejavila medziročným znížením schodku o 8 764,3 mil. Sk.

V príjmovej časti štátneho rozpočtu sa rozpočtovali celkové daňové príjmy 201 993,4 mil. Sk, nedaňové príjmy mali dosiahnuť 15 613,8 mil. Sk a granty a transfery sa rozpočtovali na úrovni 39 618,8 mil. Sk. Oproti predchádzajúcim rokom sa v štátnom rozpočte na rok 2005 nerozpočtovali príjmy zo splácania úverov, pôžičiek a z predaja majetkových účasť štátu, pretože

pod a nových rozpočtových pravidiel sa tieto príjmy nepovažujú za príjmy štátneho rozpočtu, ale za príjmy štátnych finančných aktív.

Rozpočet *daňových príjmov* vychádzal z očakávaného pozitívneho makroekonomického vývoja slovenskej ekonomiky a z predpokladu nezmenenej daňovej legislatívy s výnimkou dane z príjmu fyzických osôb zo závislej činnosti. Rozpočet počítal s tým, že výnos dane z príjmu fyzických osôb zo závislej činnosti bude od 1.9.2005 ovplyvnený predpokladaným zvýšením daňového bonusu o 50,- Sk na 450,- Sk mesačne. Toto zvýšenie daňového bonusu malo znížiť výnos dane z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti.

V súvislosti so schváleným projektom fiškálnej decentralizácie sa v roku 2005 zmenil spôsob prerozdelenia daňových príjmov medzi subjekty verejnej správy. Podielovou daňou sa v roku 2005 stala daň z príjmov fyzických osôb, s výnimkou príjmov vybraných zrážkou. V súlade s Programovým vyhlásením vlády SR bol zavedený nový systém financovania obcí a vyšších územných celkov, ktorého podstatou je posilnenie finančnej samostatnosti územnej samosprávy. Schválením zákonov vzťahujúcich sa k fiškálnej decentralizácii sa dotácie zo štátneho rozpočtu pre miestnu samosprávu nahradili daňovými príjmami miestnej samosprávy z výnosu dane z príjmov fyzických osôb. Obce získavajú 70,3 %, vyššie územné celky 23,5 % a štátny rozpočet 6,2 % z celkového výnosu tejto dane. V rozpočte sa počítalo zároveň s tým, že daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti bude determinovaná vývojom zamestnanosti a rastom miezd.

Na daň z príjmov fyzických osôb z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu mala priaznivo vplývať daňová reforma z roku 2004 a predpoklad o rozvoji malého podnikania. Na rozpočtový výnos dane z príjmov právnických osôb malo pozitívne vplývať zníženie daňového zaťaženia v priebehu posledných rokov, očakávaný prílev priamych zahraničných investícií, relatívne nízke úrokové miery a celková finančná konsolidácia podnikov. Pri kvantifikácii výnosu dane z pridanej hodnoty sa vychádzalo z tempa rastu nominálnej spotreby domácností, verejného sektora a taktiež z kapitálových výdavkov vlády. V spotrebných daniach sa predpokladalo, že ich výnos bude rásť v súlade s tempom rastu spotreby domácností v stálych cenách. Rozpočtový výnos dane z medzinárodného obchodu a transakcií bol ovplyvnený vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie. Príjem štátneho

rozpo tu tvorí len podiel na vybratých finan ných prostriedkoch EÚ vo výške 25 % zo sumy tradi ných vlastných zdrojov EÚ pripadajúcich na dovozné clo.

Pri zostavení rozpo tu *nedaňových príjmov* sa vychádzalo z toho, že ich úroveň v posledných rokoch je zna ne stabilizovaná a v porovnaní s predpokladanou výškou týchto príjmov v roku 2004 dôjde k nárastu týchto príjmov iba o 2,3 %. Tento rast príjmov štátneho rozpo tu mal by dosiahnutý rastom príjmov z prostriedkov štátu na ú toch v štátnej pokladnici a rastom príjmov z nových cestovných dokladov.

Rozpo et príjmov z *grantov a transferov* uvažoval o ich vysokom medzirom raste. Tieto príjmy mali tvorí dividendy z podnikov s majetkovou ú asou štátu a zahrani né transfery vo forme finan ných prostriedkov, ktoré Slovenská republika môže erpa z povstupových fondov EÚ.

Výdavková as štátneho rozpo tu bola ur ená objemom bežných výdavkov v sume 276 975,5 mil. Sk a kapitálových výdavkov v sume 41 774,4 mil. Sk. V porovnaní s dosiahnutými skuto nými výdavkami v roku 2004 sa rozpo et celkových výdavkov medzirom ne zvýšil o 1,9 %. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa v štátnom rozpo te na rok 2005 nerozpo tovali výdavky súvisiace s poskytovaním úverov, pôžičiek, ú astí na majetku a na splácanie istín, pretože sa tieto výdavky taktiež pod a platných rozpo tovaných pravidiel nepovažujú za výdavky štátneho rozpo tu, ale za výdavky, ktoré sa môže realizova iba zo štátnych finan ných aktív.

Výdavky štátneho rozpo tu boli rozpo tované so zámerom podpori rozvojové aktivity vlády vyplývajúce z jej Programového vyhlásenia s cie om finan ne zabezpe í najdôležitejšie priority v jednotlivých oblastiach. V rámci bežných výdavkov po ítal rozpo et s prostriedkami na mzdy a platy vrátane poisného a príspevkov do poisovní v sume 47 331,2 mil. Sk, s výdavkami na nákup tovarov a služieb 41 528,0 mil. Sk, s bežnými transfermi 157 820,3 mil. Sk a s výdavkami súvisiacimi so štátnym dlhom 30 296,0 mil. Sk. Na celkových kapitálových výdavkoch štátneho rozpo tu sa podie ali prostriedky na obstaranie kapitálových aktív sumou 21 531,9 mil. Sk a na kapitálové transfery 20 242,5 mil. Sk. Na kapitálových výdavkoch sa mali podie a prijaté prostriedky z rozpo tu EÚ vo výške 12 374,4 mil. Sk a vlastné prostriedky štátneho rozpo tu vo výške 29 400,0 mil. Sk. Podstatná as kapitálových výdavkov bola ur ená na obstaranie kapitálových aktív v rezorte Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR.

Kapitálové transfery boli určené sektoru verejnej správy, jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám, nefinančným právnickým a fyzickým osobám. Transfery v rámci sektora verejnej správy predstavovali výdavky príspevkovým organizáciám, verejným vysokým školám, jednotlivcom, obciam, vyšším územným celkom a podnikateľom.

V priebehu roka na základe jednotlivých rozpočtových opatrení vyplývajúcich zo zákona o rozpočtových pravidlách a na základe zmocnenia daného ministrovi financií v zákone o štátnom rozpočte na rok 2005, došlo k úprave schválených príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu. Na základe týchto úprav sa pôvodne schválené celkové príjmy štátneho rozpočtu upravili na sumu 247 643,1 mil. Sk a celkové výdavky na 296 315,2 mil. Sk. Pôvodný schodok schválený Národnou radou SR sa znížil na úroveň 48 672,1 mil. Sk. Vo vzťahu k takto upraveným hodnotám je v ďalších častiach tohto materiálu vykonané hodnotenie rozpočtových výsledkov.

V skutočnosti boli rozhodujúce druhy príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu v porovnaní s ukazovateľmi štátneho rozpočtu stanovenými zákonom a úpravami vykonanými v priebehu roka splnené takto (v mil. Sk):

Príjmy/Výdavky	Skutočnosť 2004	Rozpočet 2005		Skutočnosť 2005	% plnenie upr. rozp. 4/3*100	Rozdiel 4 - 3	Index 2005/2004 4/1*100
		Schválený	Upravený				
	1	2	3	4	5	6	7
Príjmy spolu	242 444,4	257 226,0	247 643,1	258 694,0	104,5	11 050,9	106,7
v tom:							
daňové	209 458,5	201 993,4	204 247,6	222 573,6	109,0	18 326,0	106,3
neďaňové	21 054,7	15 613,8	16 585,6	21 242,2	128,1	4 656,6	100,9
granty a transfery	9 668,6	39 618,8	26 809,9	14 878,2	55,5	-11 931,7	153,9
príjmy zo splác. úverov a pôžičiek a z predaja majetkových ústí	2 262,6	x	x	x	x	x	x
Výdavky spolu	312 732,6	318 749,9	296 315,2	292 580,3	98,7	-3 734,9	93,6
v tom:							
bežné	263 858,3	276 975,5	265 399,1	261 087,6	98,4	-4 311,5	98,9
kapitálové	31 292,4	41 774,4	30 916,1	31 492,7	101,9	576,6	100,6

poskytovanie úverov a pôžičiek, účasť na majetku a splácanie istiny	12 566,3	x	x	x	x	x	x
prevod prostriedkov	5 015,6	x	x	x	x	x	x
Prebytok(+), schodok(-)	-70 288,2	- 61 529,9	- 48 672,0	- 33 886,3	69,6	14 785,8	48,2

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Skutočné celkové príjmy štátneho rozpočtu dosiahli výšku 258 694,0 mil. Sk a boli o 1 468,0 mil. Sk vyššie než pôvodne schválený rozpočet a o 11 050,9 mil. Sk vyššie než bol upravený rozpočet. Celkové príjmy štátneho rozpočtu vzrástli oproti roku 2004 o 16 249,6 mil. Sk, t. j. o 6,7 %.

Skutočné celkové výdavky štátneho rozpočtu boli upravené vo výške 292 580,3 mil. Sk a boli o 26 169,6 mil. Sk nižšie než zákonom schválený rozpočet a o 3 734,9 mil. Sk nižšie oproti upravenému rozpočtu. V porovnaní s rokom 2004 sa výdavky štátneho rozpočtu medziročne znížili o 20 152,3 mil. Sk, t. j. o 6,4 %.

Hospodárenie štátneho rozpočtu sa v roku 2005 skončilo so schodkom 33 886,3 mil. Sk. Výsledný schodok je o 27 637,6 mil. Sk nižší než bol schválený zákonom a o 14 785,8 mil. Sk nižší oproti upravenému rozpočtu. Medziročne poklesol schodok štátneho rozpočtu o 36 401,9 mil. Sk a dosiahol iba 48,2 % zo schodku vykázaného v roku 2004. Na jeho zníženie sa podieľala vyššia inkasota rozpočtových príjmov vo výške 16 249,6 mil. Sk a nižšie upravenie výdavkov v rozsahu o 20 152,3 mil. Sk. Podrobnejšie hodnotenie jednotlivých príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu s rozborom ich vplyvov na dosiahnutý schodok za rok 2005 je uvedené v nasledujúcej časti tejto správy.

2.1. Príjmy štátneho rozpočtu

Celkové príjmy štátneho rozpočtu na rok 2005 sa rozpočtovali vo výške 257 226,0 mil. Sk, z toho prostriedky z rozpočtu EÚ 26 507,7 mil. Sk. Takto schválené celkové príjmy boli vyššie oproti rozpočtovaným príjmom štátneho rozpočtu v roku 2004 o 25 268,5 mil. Sk, t. j. o 10,9 % a oproti skutočne dosiahnutým príjmom o 14 781,6 mil. Sk, t. j. o 6,1 %.

Vo vzahu k skutočne dosiahnutým výsledkom za rok 2004 sa rozpočet na rok 2005 v daňových príjmoch znížil o 7 465,1 mil. Sk a v nedaňových príjmoch o 5 440,9 mil. Sk. Na

druhej strane došlo v roku 2005 k nárastu rozpočtových príjmov v rozpočtovej kategórii grantov a transferov o 29 950,2 mil. Sk.

Rozpočet po úprave na príjmovej strane s inkasom daňových príjmov vo výške 201 993,4 mil. Sk, čo predstavuje až 78,5 % z celkových príjmov štátneho rozpočtu. Nedaňové príjmy sa rozpočtovali vo výške 15 613,8 mil. Sk a príjmy z grantov a transferov vo výške 39 618,8 mil. Sk.

V priebehu roka 2005 boli v schválenom rozpočte príjmov uskutočnené niektoré úpravy vyplývajúce z rozhodnutí vlády a Ministerstva financií SR. Vykonanými rozpočtovými opatreniami sa zákonom stanovené príjmy vo výške 257 226,0 mil. Sk znížili na 247 643,1 mil. Sk, t. j. o 9 582,9 mil. Sk. Úprava príjmov štátneho rozpočtu bola vykonaná v daňových príjmoch, ktoré boli zvýšené o 2 254,2 mil. Sk, a to predovšetkým zvýšením dane z príjmov od právnických osôb. Nedaňové príjmy boli zvýšené o 971,8 mil. Sk. Ďalšia významná úprava štátneho rozpočtu bola vykonaná znížením príjmov z grantov a transferov vo výške 12 808,9 mil. Sk. Tieto príjmy boli v upravenom rozpočte objektivizované vo väzbe na reálne možnosti čerpania prostriedkov zo všeobecného rozpočtu EÚ do konca roka 2005 pod a jednotlivých projektov.

Rozhodujúce príjmy štátneho rozpočtu za rok 2005 v porovnaní s výškou schválenou zákonom o štátnom rozpočte a upravenou výškou na základe vykonaných rozpočtových opatrení boli splnené nasledovne (v mil. Sk) :

Príjmy	Skuto nos 2004	Rozpočet 2005		Skuto nos 2005	% plnenie upr. rozp. 4/3*100	Rozdiel 4 – 3	Index 2005/2004 4/1*100
		Schválený	Upravený				
	1	2	3	4	5	6	7
A. Daňové príjmy	209 458,5	201 993,4	204 247,6	222 573,6	109,0	18 326,0	106,3
Dane z príjmov a kapitálového majetku	60 581,4	38 523,5	40 777,7	48 729,1	119,5	7 951,4	80,4
Dane z majetku	2 734,6	0,0	0,0	966,2	x	966,2	35,3
Dane za tovary a služby	144 271,8	162 741,9	162 741,9	172 363,6	105,9	9 621,7	119,5
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	1 870,7	728,0	728,0	514,7	70,7	-213,3	27,5

B. Nedaové príjmy	21 054,7	15 613,8	16 585,6	21 242,2	128,1	4 656,6	100,9
Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	1 301,7	1 062,7	1 194,8	1 631,3	136,5	436,5	125,3
Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	9 083,0	7 220,7	7 534,0	8 648,0	114,8	1 114,0	95,2
Kapitálové príjmy	279,4	97,3	299,6	566,1	189,0	266,5	202,6
Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, NFV, vkladov a ážio	2 460,6	3 446,3	3 439,4	3 375,3	98,1	-64,1	137,2
Úroky zo zahraničných úverov, pôžičiek, NFV a vkladov	119,2	60,1	60,1	46,5	77,4	-13,6	39,0
Iné nedaové príjmy	7 810,8	3 726,7	4 057,7	6 975,0	171,9	2 917,3	89,3
C. Granty a transfery	9 668,6	39 618,8	26 809,9	14 878,2	55,5	-11 931,7	153,9
D. Príjmy zo splácania úverov, pôžičiek a z predaja úastí	2 262,6	x	x	x	x	x	x
Príjmy z domácich úverov a pôžičiek – istín	1 962,6	x	x	x	x	x	x
Príjmy zo zahraničných úverov a pôžičiek - istín	0,0	x	x	x	x	x	x
Príjmy z predaja úastí	300,0	x	x	x	x	x	x
Príjmy spolu	242 444,4	257 226,0	247 643,1	258 694,0	104,5	11 050,9	106,7

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Celkové skutočné príjmy štátneho rozpočtu za rok 2005 vo výške 258 694,0 mil. Sk prekročili úroveň schváleného rozpočtu o 1 468,0 mil. Sk, t. j. o 0,6 %. Vo vzahu k upravenému rozpočtu boli prekročené o 11 050,9 mil. Sk, t. j. o 4,5 %. Celkové príjmy medziročne vzrástli o 16 249,6 mil. Sk, t. j. o 6,7 %.

Rozhodujúci vplyv na plnenie celkových rozpočtových príjmov mali daňové a nedaňové príjmy. Daňové príjmy vo výške 222 573,6 mil. Sk prekročili úroveň schváleného rozpočtu o 20 580,2 mil. Sk a upraveného rozpočtu o 18 326,0 mil. Sk.

Nedaňové príjmy štátneho rozpočtu dosiahli 21 242,2 mil. Sk a boli vyššie o 5 628,4 mil. Sk oproti schválenému rozpočtu a o 4 656,6 mil. Sk oproti upravenému rozpočtu. Príjmy z grantov a transferov dosiahli 14 878,2 mil. Sk. Výrazný výpadok týchto príjmov oproti schválenému rozpočtu bol z dôvodu výrazne nižšieho erpania prostriedkov z rozpočtu EÚ o 12 638,4 mil. Sk a neprevedenia prostriedkov štátnych finančných aktív v rozpočtovanej výške

13 000,0 mil. Sk do príjmov do štátneho rozpočtu v rozpočtovej kapitole Všeobecná pokladničná správa.

2.1.1. Daňové príjmy

Daňové príjmy štátneho rozpočtu sa rozpočtovali sumou 201 993,4 mil. Sk, ktorá sa úpravou rozpočtu v priebehu roka zvýšila na 204 247,6 mil. Sk. Skutočné daňové príjmy štátneho rozpočtu za rok 2005 boli vo výške 222 573,6 mil. Sk, čo predstavuje reálne plnenie schváleného rozpočtu na 110,2 %. V porovnaní s rokom 2004 boli celkové daňové príjmy vyššie o 13 115,1 mil. Sk, čo predstavuje medziročný nárast o 6,3%. Najvýraznejší podiel na prekročení rozpočtových príjmov má daň z príjmov právnických osôb, daň z pridanej hodnoty a spotrebné dane, najmä spotrebná daň z tabakových výrobkov. Rozpočet sa nenaplnil pri dani z príjmov vyberanej zrážkou a daní z medzinárodného obchodu a transakcií.

Zámery daňovej reformy, ktoré sledovali presunúť daňové zaťaženie od zdanenia výroby smerom k zdaneniu spotreby, sa plne prejavili aj v roku 2005. V roku 2005 tvorí podiel nepriamych daní (DPH, spotrebné dane) na celkových daňových príjmoch 77,5 %, pričom v roku 2004 to bolo 68,3 % a v roku 2003 predstavoval 61,0 %. Priame dane na celkových daňových príjmoch majú klesajúci trend. V roku 2005 ich podiel na celkových daňových príjmoch bol 21,9 %, zatiaľ čo v roku 2004 to bolo 28,9 % a v roku 2003 až 35,0 %.

Súhrnný prehľad o plnení daňových príjmov poskytuje tento prehľad (v mil. Sk):

Druh daňových príjmov	Skutočnosť 2004	Rozpočet 2005		Skutočnosť 2005	% plnenie upr. rozp. 4/3*100	Rozdiel 4 - 3	Index 2005/2004 4/1*100
		Schválený	Upravený				
	1	2	3	4	5	6	7
Dane z príjmov a kapitálového majetku	60 581,4	38 523,5	40 777,7	48 729,1	119,5	7 951,4	80,4
Daň z príjmov fyz. osoby	25 253,4	2 057,4	2 057,4	2 792,8	135,7	735,4	11,1
Daň z príjmov práv. osoby	29 653,3	30 066,1	32 320,3	42 080,9	130,2	9 760,6	141,9
Daň z príjmov vyberaná zrážkou	5 674,7	6 400,0	6 400,0	3 855,4	60,2	-2 544,6	67,9
Dane z majetku	2 734,6	0,0	0,0	966,2	x	966,2	35,3
Dane za tovary a služby	144 271,8	162 741,9	162 741,9	172 363,6	105,9	9 621,7	119,5
Daň z pridanej hodnoty	99 575,6	117 338,7	117 338,7	122 429,1	104,3	5 090,4	123,0

Spotrebné dane	43 400,5	45 371,2	45 371,2	49 997,6	110,2	4 626,4	115,2
Dane z používania tovarov a z povolenia na výkon inosti	1 295,7	32,0	32,0	-63,1	-197,2	-95,1	-4,9
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	1 870,7	728,0	728,0	514,7	70,7	-213,3	27,5
Dovozné clo	1 600,8	0,0	0,0	33,5	x	33,5	2,1
Dovozná prirážka	15,2	0,0	0,0	6,9	x	6,9	45,4
Podiel na vybratých finančných prostriedkoch	254,7	728,0	728,0	474,0	65,1	-254,0	186,1
Ostatné colné príjmy	0,0	0,0	0,0	0,3	x	0,3	x
Daové príjmy spolu	209 458,5	201 993,4	204 247,6	222 573,6	109,0	18 326,0	106,3

Poznámka: Vo výnose dane z príjmov právnických osôb 42 080,9 mil. Sk je zahrnutých aj 11,8 mil. Sk dane z príjmov právnických osôb z odvodovej sústavy platnej do roku 1992, výnos DPH 122 429,1 mil. Sk obsahuje aj 5,1 mil. Sk dane z obratu platnej do konca roku 1992 a výnos daní z používania tovarov a z povolenia na výkon inosti zahrnuje aj da z motorových vozidiel -65,2 mil. Sk platnú do roku 1992.

Zdroj: Ministerstvo financií SR

2.1.1.1. Dane z príjmov a kapitálového majetku

Dane z príjmov a kapitálového majetku sa rozpo tovali sumou 38 523,5 mil. Sk a rozpo toovým opatrením sa zvýšili na 40 777,7 mil. Sk. Skuto ný výnos vo výške 48 729,1 mil. Sk prekro il upravený rozpo et o 7 951,4 mil. Sk, o predstavuje plnenie na 119,5 %.

➤ **Da z príjmov fyzickej osoby** sa rozpo tovala vo výške 33 184,4 mil. Sk, z toho príjmy zo závislej inosti tvorili 29 785,6 mil. Sk a príjmy z podnikania 3 398,8 mil. Sk. Fiškálnou decentralizáciou sa stanovilo, že z celkového výnosu dane z príjmov fyzickej osoby bude 6,2% príjmom štátneho rozpo tu a zvyšných 93,8% z výnosu dane bude príjmom obcí a vyšších územných celkov. Na základe toho boli príjmy štátneho rozpo tu z dane z príjmov fyzickej osoby rozpo tované v sume 2 057,4 mil. Sk.

(v mil. Sk)

Druh dane	Skuto nos 2004	Rozpo et 2005		Skuto nos 2005	Rozdiel
		Schválený	Upravený		
	1	2	3	4	4 – 3
Da z príjmov fyzickej osoby	31 892,2	33 184,4	33 184,4	40 117,1	6 932,7
v tom:					
- zo závislej inosti	29 953,0	29 785,6	29 785,6	33 430,4	3 644,8
- z podnikania	3 702,0	3 398,8	3 398,8	6 686,7	3 287,9
Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	8 401,5	31 127,0	31 127,0	37 324,3	6 197,3
Príjem ŠR z výnosu DPFO	25 253,5	2 057,4	2 057,4	2 792,8	735,4

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Skuto ný výnos dane z príjmov fyzickej osoby v roku 2005 bol 40 117,1 mil. Sk, o je o 6 932,7 mil. Sk viac ako sa rozpo tovalo. Výnos zo závislej inosti bol vo výške 33 430,4 mil. Sk a výnos z podnikania 6 686,7 mil. Sk. Z celkového výnosu DPFO bolo príjmom štátneho rozpo tu 2 792,8 mil. Sk, o je v porovnaní s rozpo tom o 735,4 mil. Sk viac. Z redistribúcie celoštátneho výnosu tejto dane medzi štátnym rozpo tom a rozpo tami územnej samosprávy vznikol k 31.12.2005 nedoplatok štátneho rozpo tu vo i rozpo tom územnej samosprávy vo výške 302,6 mil. Sk, ktorý sa na základe príslušného právneho predpisu vysporiada v rámci finan ného zú tovania do 31.3.2006. Z h adiska príjmu štátneho rozpo tu z dane z príjmov fyzickej osoby nastala zmena oproti roku 2004 v tom, že zatia o v roku 2004 bola zákonom o štátnom rozpo te pre obce a VÚC ur ená fixná iastka dotácií, na základe ktorej sa previedlo do ich rozpo tov 8 401,5 mil. Sk, v roku 2005 nábehom fiškálnej decentralizácie sa previedlo z tejto podielovej dane do ich rozpo tov 37 324,3 mil. Sk. Z toho dôvodu sa aj medziro ne znížil príjem štátneho rozpo tu z dane z príjmov fyzickej osoby o 22 460,7 mil. Sk.

Vyšší výnos dane z príjmov fyzickej osoby zo závislej inosti tak na úrovni verejnej správy ako aj na úrovni štátneho rozpo tu je spôsobený najmä výrazne vyšším rastom mzdovej bázy. Pri tvorbe rozpo tu sa predpokladal rast mzdovej bázy na úrovni 7,2 %, pod a aktuálnych odhadov dosiahol rast hodnotu 11,2 %.

Výnos dane z príjmov fyzickej osoby z podnikania a inej samostatnej zárobkovej inosti inil 6 686,7 mil. Sk. Je to o 3 287,9 mil. Sk viac, než sa rozpo tovalo, o znamená plnenie na 196,7 %. Medziro ne bol výnos vyšší o 2 984,7 mil. Sk, t.j. o 80,6 %. Tento nárast výnosu bol ovplyvnený:

- zvýšenými úhradami vyrovnania dane po podaní da ového priznania v mesiaci marec (medziro ne trojnásobne) z dôvodu zvýšenia hranice da ovej povinnosti, z ktorej sa stanovujú a platia preddavky na da . Z toho dôvodu sa znížil počet da ovníkov, ktorí platili preddavky na da v roku 2004 a tým bol vyšší výnos z vyrovnania dane v roku 2005;
- vyššími úhradami da ových povinností z príjmov z predaja cenných papierov, výplat podielov na zisku – dividend, ktoré boli v minulosti zda ované zrážkovou da ou;
- zvýšením počtu živnostníkov a s tým súvisiace pozitívne plnenie tejto dane.

V zmysle zákona . 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov bola da ovým subjektom k 31.12.2005 vrátená suma da ového bonusu vo výške 821,0 mil. Sk, čo je medziro ne viac o 570,0 mil. Sk.

➤ **Da z príjmov právnickej osoby** sa rozpo tovala vo výške 30 066,1 mil. Sk, v priebehu roka sa v dôsledku rozpo tovéch opatrení upravila na 32 320,3 mil. Sk. Skuto ný výnos dosiahol 42 080,9 mil. Sk, čo predstavuje plnenie rozpo tu na 130,2 % a jeho prekro enie o 9 760,6 mil. Sk. V medziro nom porovnaní sa výnos z dane z príjmov právnickej osoby zvýšil o 41,9 %, v porovnaní s rokom 2004 bol výnos vyšší o 12 427,6 mil. Sk. V roku 2005 zaznamenal štátny rozpo et výnos z daní platných do roku 1992 v sume 11,8 mil. Sk.

Dôvodom vyššieho plnenia dane z príjmov právnickej osoby než sa rozpo tovalo bol priaznivý vývoj makroekonomického prostredia, ktorý sa prejavil v ziskovosti podnikov. Prílev zahrani ných investícií, pokračujúci pokles úrokových sadzieb a zlepšujúce sa podnikateľské prostredie sa rovnako podie ali na výnose dane z príjmov právnickej osoby.

Da ová povinnosť za rok 2004 je splatná v roku 2005, tá však nebola prí inou vysokého medziro ného rastu celkového hotovostného výnosu dane (34,4 %). Hlavnou prí inou boli nižšie platené preddavky v roku 2004, ktoré sa potom automaticky premietli do vyššieho vyrovnania a preddavkov v roku 2005. Inak povedané, podniky sa rozhodli plati nižšie preddavky na da v roku 2004, ako im vyplývalo z da ovej povinnosti za rok 2003, čo im legislatíva umož ňuje, pretože sa tým poistili vo i o akávanému, respektíve možnému poklesu da ovej povinnosti z dôvodu zníženia sadzby dane. Základ dane vzrástol v roku 2005 medziro ne o 28,5%, zatiaľ čo da ová povinnosť iba mierne klesla (0,5 %) oproti predchádzajúcemu roku (zmenou sadzby dane). Vysoké vyrovanie dane (rozdiel medzi da ovou povinnosťou a nízkou platbou preddavkov) sa premietlo do vysokého hotovostného výnosu v roku 2005.

V roku 2005 mali fyzické aj právnické osoby možnosť poukázať 2 % z odvedenej dane na verejnoprospešný účel. V priebehu roka bolo týmto spôsobom prevedených 930,7 mil. Sk, z toho fyzické osoby poukázali 312,4 mil. Sk a právnické osoby 618,3 mil. Sk. Tieto finančné prostriedky nie sú súčasťou príjmov štátneho rozpočtu. Vratky prostriedkov poukázaných na verejnoprospešný účel boli vo výške 0,3 mil. Sk.

➤ **Dane z príjmov vyberaná zrážkou** sa rozpočtovala sumou 6 400,0 mil. Sk a v skutočnosti dosiahla 3 855,4 mil. Sk. Rozpočtový výnos sa naplnil len na 60,2 %. Plnenie tejto dane je nižšie v porovnaní s rokom 2004 o 1 819,3 mil. Sk, t.j. o 32,1 %.

Nízky výnos tejto dane je zapríčinený poklesom úrokových sadzieb bankového sektoru. Medziročné znižovanie výnosu od roku 2004 je zapríčinené aj legislatívnymi zmenami od 1.1.2004. Okrem iných, výnosy z dlhopisov a z podielov na zisku obchodných spoločností nie sú už zdaňované daňou vyberanou zrážkou, ale vstupujú do základu dane právnických, resp. fyzických osôb.

Najvyšší podiel na plnení príjmov pri dani vyberanej zrážkou majú daňové subjekty v pôsobnosti pracovísk Daňového riaditeľstva SR v Bratislave (resp. daňového úradu pre vybrané daňové subjekty) z dôvodu centralizácie administratívnych a riadiacich činností finančných inštitúcií na ústredí v hlavnom meste SR Bratislave. Z hľadiska sektorov sa rozhodujúcim podielom na príjmoch dane vyberanej zrážkou podieľa bankový sektor (70,0 %), zvyšných 30,0 % pripadá na nebankové subjekty.

2.1.1.2. Dane z majetku

Vzhľadom na to, že daň z prevodu a prechodu nehnuteľností bola k 1.1.2005 legislatívne zrušená a dane z dedičstva a z darovania boli zrušené už o rok skôr, nerozpočtoval sa na rok 2005 žiadny výnos z týchto daní. Napriek tomu plynuli do štátneho rozpočtu ešte dobiehajúce príjmy. Celkovo prišlo na účet štátneho rozpočtu 966,2 mil. Sk. Z toho najväčší podiel tvorila daň z prevodu a prechodu nehnuteľností vo výške 941,4 mil. Sk.

Výnos jednotlivých druhov majetkových daní v porovnaní s rozpočtom bol nasledovný (v mil. Sk):

Druh dane	Skuto nos 2004	Rozpo et 2005	Skuto nos 2005	Rozdiel	Index
	1	2	3	3 - 1	3/1
Dane z dedí stva a darovania	122,5	0,0	24,8	-97,7	20,2
Da z prevodu a prechodu nehnute ností	2 612,1	0,0	941,4	-1 670,7	36,8
Majetkové dane spolu	2 734,6	0,0	966,2	-1 768,4	35,3

Zdroj: Ministerstvo financií SR

2.1.1.3. Domáce dane na tovary a služby

Domáce dane na tovary a služby majú na celkových da ových príjmoch najvyšší podiel. Rozpo tovali sa sumou 162 741,9 mil. Sk a ich skuto ne dosiahnutá výška 172 363,6 mil. Sk predstavuje plnenie rozpo tu na 105,9 %. V porovnaní s rokom 2004 je ich výnos vyšší o 28 091,8 mil. Sk, t.j. o 19,5 %.

➤ **Da z pridanej hodnoty** sa rozpo tovala sumou 117 338,7 mil. Sk a jej skuto né inkaso 122 429,1 mil. Sk predstavuje plnenie na 104,3 %. Skuto ný výnos z tejto dane bol o 5 090,4 mil. Sk vyšší než sa rozpo tovalo a o 22 853,5 mil. Sk (22,9 %) vyšší než v roku 2004. V inkase dane 122 429,1 mil. Sk je zahrnutých aj 5,1 mil. Sk dobehu nepriamych daní z predchádzajúcej da ovej sústavy platnej do konca roku 1992. Medziro ný nárast v roku 2005 bol najvyšší za posledných šes rokov, o je zrejmé z nasledujúceho preh adu:

Rok	Rozpo et		Plnenie	
	mil. Sk	medziro ný index	mil. Sk	medziro ný index
2000	62 900	x	70 587	x
2001	64 950	1,03	73 567	1,04
2002	82 000	1,26	82 241	1,12
2003	99 400	1,21	83 795	1,02
2004	97 700	0,98	99 576	1,19
2005	117 339	1,20	122 429	1,23

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Na výnos DPH nevplývali v roku 2005 významne žiadne legislatívne zmeny. Bol ovplyvnený jedine vývojom makroekonomického prostredia, najmä pozitívnym vývojom spotrebných výdavkov domácností.

Plnenie príjmov štátneho rozpočtu z dane z pridanej hodnoty daňovými a colnými úradmi bolo nasledovné (v mil. Sk):

	1.1. – 31.12. 2004	1.1. – 31.12. 2005	Rozdiel 2005 - 2004
Daňové úrady	27 327,6	80 557,4	53 229,8
Colné úrady	72 248,0	41 866,6	-30 381,4
Spolu	99 575,6	122 424,0	22 848,4

Zdroj: Daňové riaditeľstvo SR

Daňová správa vybrala na DPH 80 557,4 mil. Sk a colná správa 41 866,6 mil. Sk. Podiel plnenia príjmov daňovou a colnou správou je v porovnaní s vývojom v predchádzajúcich rokoch zmenený z dôvodu prechodu správy daní z colných úradov na daňové úrady pri transakciách s krajinami EÚ od 1.5.2004. Preto sa výber daní daňovou správou medziročne zvýšil (o 53 229,8 mil. Sk) a výber daní colnou správou sa medziročne znížil (o 30 381,4 mil. Sk).

Daňové úrady vybrali na DPH spolu 182 644,4 mil. Sk (vrátane splátok dane z minulých rokov vo výške 5,1 mil. Sk), čo je medziročne viac o 60 493,4 mil. Sk. Formou vratiek nadmerných odpočtov vrátili daňovým subjektom 102 081,9 mil. Sk, čo 7 258,5 mil. Sk viac ako v roku 2004.

➤ **Spotrebné dane** sa rozpočtovali sumou 45 371,2 mil. Sk, skutočný výnos dosiahol 49 997,6 mil. Sk, teda o 4 626,4 mil. Sk viac ako bolo rozpočtované. Medziročne došlo k nárastu výnosu zo spotrebných daní o 6 597,1 mil. Sk, t.j. o 15,2 %. Z hľadiska jednotlivých druhov spotrebných daní bol výnos nasledovný (v mil. Sk):

Druh spotrebnej dane	Skutočnosť 2004	Rozpočet 2005		Skutočnosť 2005	% plnenie upr. rozp. 4/3*100	Rozdiel 4 - 3	Index 2005/2004 4/1*100
		Schválený	Upravený				
	1	2	3	4	5	6	7
z minerálnych olejov	29 595,0	30 900,9	30 900,9	31 589,5	102,2	688,6	106,7
z liehu	3 877,1	3 145,3	3 145,3	5 094,1	162,0	1 948,8	131,4
z piva	2 041,1	1 893,1	1 893,1	1 992,1	105,2	99,0	97,6
z vína	118,2	119,9	119,9	127,7	106,5	7,8	108,0

z tabaku a tabakových výrobkov	7 769,1	9 312,0	9 312,0	11 194,2	120,2	1 882,2	144,1
S p o l u	43 400,5	45 371,2	45 371,2	49 997,6	110,2	4 626,4	115,2

Zdroj: Ministerstvo financií SR

V roku 2005 nedošlo ku žiadnym legislatívnym úpravám, ktoré by mali vplyv na predmet a mieru zdanenia. Napriek tomu výnos daní v roku 2005 bol ovplyvnený legislatívnymi úpravami prijatými ešte v roku 2004, ako aj legislatívnou úpravou, ktorá nadobudla účinnosť od 1.1.2006.

V prvom prípade bol výnos spotrebnej dane z liehu pozitívne ovplyvnený uplatňovaním smernice 92/12/EHS od mája 2004. Dôsledkom prísnejšieho dohľadu nad daňovými skladmi došlo k výraznému zníženiu nelegálnej výroby a distribúcie liehových produktov. V ase prípravy rozpočtu na rok 2005 nebolo možné spoľahlivo kvantifikovať trvalý prínos zavedenia tejto smernice do praxe, a preto sa prijal konzervatívny prístup.

V druhom prípade bol výnos spotrebnej dane z tabaku a tabakových výrobkov pozitívne ovplyvnený sumou minimálne 330 mil. Sk z dôvodu predzásobenia sa cigaretami pred účinnosťou nových sadzieb platných od 1.1.2006. V ase prípravy rozpočtu sa so zvyšovaním spotrebnej dane z cigariet od 1.1.2006 neuvažovalo, a preto rozpočet na rok 2005 neuvažoval s predzásobením.

Po roku 2002, kedy colné úrady začali spravovať celú spotrebnú daň z minerálnych olejov, prešla od 1. mája 2004 pod colné úrady aj správa zostávajúcich štyroch spotrebných daní. Daňové úrady preto v roku 2005 vyberali len dobehy a nedoplatky z minulých rokov.

Výber spotrebných daní na daňových a colných úradoch v rokoch 2004 – 2005 (mil. Sk)			
	2004	2005	Rozdiel
Daňové úrady	3 550,0	10,8	-3 539,2
Colné úrady	39 850,5	49 986,9	10 136,4
Spotrebné dane spolu	43 400,5	49 997,7	6 597,2

Zdroj: Daňové riaditeľstvo SR

Výnos spotrebnej dane z minerálnych olejov bol medziročne vyšší o 1 994,5 mil. Sk a dosiahol 31 589,5 mil. Sk. Výnos dane bol v súlade so schváleným rozpočtom na rok 2005,

vyšší výnos v sume 688,6 mil. Sk je dôsledkom lepšieho makroekonomického scenára ako bolo uvažované v rozpočte (najmä rastu spotreby domácností a rastu reálnych príjmov).

Výnos spotrebnej dane z liehu bol medziročne vyšší o 1 217,0 mil. Sk a oproti rozpočtu vyšší až o 1 948,8 mil. Sk. Pozitívny vývoj spotrebnej dane z liehu, ktorej výnos dlhé roky odrážal klesajúcu legálnu spotrebu liehu a liehových produktov, je možné pripísať už spomínanému zavedeniu smernice EÚ v máji 2004. Sprísnenie kontrol colnými úradmi viedlo k nárastu legálnej spotreby, a tým aj k podstatnému nárastu výnosu tejto dane, až o 31,4% oproti roku 2004. Keďže rozpočet na rok 2005 sa zostavoval na jeseň 2004, nebolo možné v takom krátkom horizonte vyhodnotiť trvalé prínosy zavedenia smernice EÚ a nebola známa ani skutočnosť za rok 2004. Pri tvorbe rozpočtu sa preto prijal konzervatívny prístup.

Opačný vývoj nastal pri výnose spotrebnej dane z piva. Napriek tomu, že dosiahnutá skutočnosť prevýšila rozpočet o 99 mil. Sk, v porovnaní s rokom 2004 došlo k poklesu výnosu o 49 mil. Sk (-2,4%). Spotreba piva je ovplyvnená viacerými faktormi. Keďže sadzby spotrebnej dane sa zvyšovali len v auguste 2003 (pred 2,5 rokmi) a vývoj makroekonomických veličín je výrazne pozitívny, spotreba je ovplyvnená viac zmenou štruktúry spotreby konzumentov (napr. v prospech tichého vína ako substitútu, čo sa vo výnose dane neodrazí, keďže tiché víno nie je zaťažené spotrebnou daňou) alebo chladným počasím v letných mesiacoch počas posledných dvoch rokov.

Spotrebná daň z vína je malá daň, keďže sa zdaňuje len šumivé víno. Pravdepodobne rast reálnych príjmov domácností spôsobuje mierny medziročný nárast spotreby šumivého vína a aj výnosu tejto dane.

Výnos spotrebnej dane z tabaku a tabakových výrobkov bol medziročne vyšší o 3 425,1 mil. Sk a oproti rozpočtu o 1 882,2 mil. Sk (+20%). Spotrebná daň z tabakových výrobkov je vo výraznej miere ovplyvnená spotrebou nelegálne distribuovaných cigariet. Napríklad v roku 2004 sa výnos dane zvýšil v porovnaní s rokom 2003 len o 8% ako dôsledok poklesu spotreby legálne zdanených cigariet. Pozitívny makroekonomický vývoj, rast spotreby a reálnych príjmov domácností priniesol v roku 2005 pozitívne výsledky. Vyššie príjmy domácností sa premietli do nárastu spotreby legálnych cigariet, a tým aj do prudkého nárastu výnosu dane medziročne až o 44%. Vývoju na trhu s cigaretami pomohlo aj zavedenie lacnejších značiek cigariet tabakovými firmami, čím mohli viac konkurovať lacným nezdaneným cigaretám. Podstatnú rolu tiež zohrali

kroky colných úradov proti pašovaniu cigariet z Ukrajiny. Navyše december 2005 už bol ovplyvnený predzásobením z dôvodu zvyšovania sadzieb od 1.1.2006, o prinieslo dodatočný výnos v sume minimálne 330 mil. Sk.

➤ **Dane z používania tovarov a z povolenia na výkon inosti** boli rozpočtované sumou 32 mil. Sk, z toho daň z úhrad za dobývací priestor tvorila 2,0 mil. Sk a daň z úhrad za uskladňovanie plynov alebo kvapalín 30 mil. Sk. Avšak od 1.1.2005 sa stanovilo, že daň z úhrad za uskladňovanie plynov alebo kvapalín nebude príjmom štátneho rozpočtu, ale príjmom Environmentálneho fondu. Preto skutočný príjem štátneho rozpočtu z daní z úhrad za dobývací priestor dosiahol v roku 2005 sumu 2,1 mil. Sk, ale daň z motorových vozidiel vykazuje zápornú hodnotu 65,2 mil. Sk, takže dane z používania a z povolenia na výkon inosti ovplyvnili príjmy štátneho rozpočtu záporným výsledkom 63,1 mil. Sk.

2.1.1.4. Dane z medzinárodného obchodu a transakcií

Výnos daní z medzinárodného obchodu a transakcií sa rozpočtoval v celkovej výške 728,0 mil. Sk. V skutočnosti sa dosiahol celkový výnos 514,7 mil. Sk, čo predstavuje plnenie štátneho rozpočtu na 70,7 %. V porovnaní s rokom 2004, kedy sa do štátneho rozpočtu odvedli finančné prostriedky vo výške 1 870,7 mil. Sk bol výnos nižší o 1 356,0 mil. Sk. Medziročné pokles výnosu súvisí so skutočnosťou, že clo z dovozu sa odvádzalo v plnej výške do štátneho rozpočtu SR len za prvé štyri mesiace roku 2004, kedy Slovenská republika ešte nebola členom Európskej únie.

Prehľad o výnosoch jednotlivých daní patriacich do tejto skupiny prezentuje nasledujúca tabuľka (v mil. Sk):

Druh daňových príjmov	Skutočnosť 2004	Rozpočet 2005		Skutočnosť 2005	% plnenie rozpočtu	Rozdiel	Index 2005/2004 4/1*100
		Schválený	Upravený				
	1	2	3	4	4 / 3	4 - 3	4 / 1
Dovozné clo	1 600,8	0,0	0,0	33,5	x	33,5	2,1
Dovozná prirážka	15,2	0,0	0,0	6,9	x	6,9	45,4
Podiel na vybraných finančných prostriedkoch	254,7	728,0	728,0	474,0	65,1	-254,0	186,1
Ostatné colné príjmy	0,0	0,0	0,0	0,3	x	0,3	x
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	1 870,7	728,0	728,0	514,7	70,7	-213,4	27,6

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Výnos z podielu na vybratých finančných prostriedkoch vo výške 474,0 mil. Sk bol v porovnaní s rozpočtom o 254,0 mil. Sk nižší, čím sa rozpočet naplnil len na 65,1 %.

Súčasťou daní z medzinárodného obchodu a transakcií je aj výnos z dovozného cla vo výške 33,5 mil. Sk. Ide o úhradu nedoplatkov za obdobie od 1.1.2004 do vstupu Slovenskej republiky do EÚ dňom 1.5.2004. Z dovoznej prírážky sa získalo 6,9 mil. Sk. V tomto prípade je to úhrada nedoplatkov za predchádzajúce obdobia, nakoľko táto daň bola od 1.1.2001 zrušená. Sumou 0,3 mil. Sk prispeli do štátneho rozpočtu ostatné colné príjmy.

2.1.2. Nedaňové príjmy

Celkové nedaňové príjmy sa v roku 2005 rozpočtovali vo výške 15 613,8 mil. Sk. Pôvodný rozpočet sa úpravami vykonanými na základe rozpočtových opatrení zvýšil na 16 585,6 mil. Sk. Podiel týchto príjmov na celkových rozpočtových príjmoch štátneho rozpočtu je relatívne malý z dlhodobého hľadiska sa pohybuje na úrovni 6 %. Kategórii nedaňových príjmov tvoria rôzne príjmy z vlastnej činnosti rozpočtových organizácií, príjmy z podnikania, z vlastníctva majetku, predaja majetku, administratívnych a súdnych poplatkov, pokút a penále, úrokov a podobne. V roku 2005 mali najväčší podiel na celkových nedaňových príjmoch administratívne a iné poplatky a platby.

V skutočnosti dosiahli nedaňové príjmy 21 242,2 mil. Sk, čím sa pôvodný schválený rozpočet prekročil o 5 628,4 mil. Sk, t.j. o 36,1 % a upravený rozpočet o 4 656,6 mil. Sk, t.j. o 28,1 %. Medziročne vzrástli nedaňové príjmy o 187,5 mil. Sk, t.j. o 0,9 %.

Rozhodujúce nedaňové príjmy boli splnené nasledovne (v mil. Sk):

Druh nedaňových príjmov	Skutočnosť 2004	Rozpočet 2005		Skutočnosť 2005	% plnenie upr. rozp. 4/3*100	Rozdiel 4 - 3	Index 2005/2004 4/1*100
		Schválený	Upravený				
	1	2	3	4	5	6	7
Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	1 301,7	1 062,7	1 194,8	1 631,3	136,5	436,5	125,3
Príjmy z podnikania	902,3	825,6	900,5	1 295,0	143,8	394,5	143,5
Príjmy z vlastníctva	399,4	237,1	294,3	336,3	114,3	42,0	84,2
Administratívne a iné poplatky a platby	9 083,0	7 220,7	7 534,0	8 648,0	114,8	1 114,0	95,2
Kapitálové príjmy	279,4	97,3	299,6	566,1	189,0	266,5	202,6

Úroky z tuzem. úverov, pôžičiek, NFV, vkladov a záloha	2 460,6	3 446,3	3 439,4	3 375,3	98,1	-64,1	137,2
Úroky zo zahraničných úverov, pôžičiek, NFV a vkladov	119,2	60,1	60,1	46,5	77,4	-13,6	39,0
Iné nedaňové príjmy	7 810,8	3 726,7	4 057,7	6 975,0	171,9	2 917,3	89,3
Nedaňové príjmy spolu	21 054,7	15 613,8	16 585,6	21 242,2	128,1	4 656,6	100,9

Zdroj: Ministerstvo financií SR

2.1.2.1. Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku sa rozpočítavali sumou 1 062,7 mil. Sk. Zahrňovali predpokladané príjmy z dividend vo výške 825,6 mil. Sk a príjmy z nájomného za prenájom majetku vo vlastníctve štátu, ktorý je v správe jednotlivých rozpočtových kapitol vo výške 237,1 mil. Sk.

Skutočné príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku dosiahli 1 631,3 mil. Sk, z toho príjmy z podnikania 1 295,0 mil. Sk a príjmy z vlastníctva majetku 336,3 mil. Sk. Najvyšší objem príjmov z podnikania tvoria dividendy z vlastníctva akcií v akciových spoločnostiach s majetkovou účasťou štátu. V kapitole Všeobecná pokladnica štátu boli prijaté dividendy vo výške 1 190,0 mil. Sk od spoločnosti Slovak Telecom, a.s. V kapitole Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR sa získali dividendy 68,0 mil. Sk od letiskových spoločností v Bratislave a Košiciach a od Slovenskej pošty, a.s. V kapitole Ministerstvo financií SR tvorili dividendy 30,0 mil. Sk od Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a.s. Správa služieb diplomatickému zboru, a.s. odvieďala do kapitoly Ministerstvo zahraničných vecí SR 7,0 mil. Sk.

Príjmy z vlastníctva majetku v sume 336,3 mil. Sk tvorili príjmy z prenájmu pozemkov, budov a priestorov vo výške 327,4 mil. Sk a príjmy odvodené z úhrad za vydobyté nerasty 8,9 mil. Sk.

2.1.2.2. Administratívne poplatky a iné poplatky a platby

Rozpočet týchto príjmov bol stanovený vo výške 7 220,7 mil. Sk, v rámci ktorých sa rozpočítavali administratívne poplatky vo výške 4 564,2 mil. Sk, pokuty, penále a iné sankcie v sume 1 117,5 mil. Sk a poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja a služieb 1 538,8 mil. Sk. Z hľadiska rezortov sa mal najväčší podiel týchto príjmov zabezpečiť v kapitole

Všeobecná pokladničná správa, v rezortoch dopravy, pôšt a telekomunikácií, životného prostredia, vnútra, spravodlivosti a práce, sociálnych vecí a rodiny.

Skutočné administratívne a iné poplatky a platby dosiahli 8 648,0 mil. Sk, čím sa schválený rozpočet prekročil o 1 427,3 mil. Sk, t.j. o 19,8 %. Medziročne boli tieto príjmy nižšie o 435,0 mil. Sk, t.j. o 4,8 %.

Administratívne poplatky dosiahli spolu 3 797,9 mil. Sk. Tvorili ich súdne poplatky 538,0 mil. Sk, tržby z predaja kolokových známok 2 684,4 mil. Sk a ostatné poplatky, ako sú správne a puncové 575,5 mil. Sk.

Platby sankčného charakteru vo forme pokút, penále a iné sankcie predstavovali 2 679,2 mil. Sk. Za porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany zdravia obyvateľstva, hospodárskej súťaže, zamestnanosti a podobne boli uložené platby vo výške 2 619,5 mil. Sk a za porušenie rozpočtovej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách 59,7 mil. Sk.

Poplatky a platby z nepriemyselného predaja a služieb dosiahli 2 170,9 mil. Sk. Patria sem prijaté poplatky a platby za tovary a poskytnuté služby, ktoré nie sú priemyselnej povahy a príjmy z predaja spojené s obvyklými sociálnymi a spoločenskými službami. Platby za predaj výrobkov, tovarov a služieb dosiahli 1 859,9 mil. Sk, za prebytočný hnutý majetok 167,7 mil. Sk, za stravovacie služby 133,1 mil. Sk, príspevky fyzických osôb na čiastočnú úhradu prevádzkových nákladov 10,2 mil. Sk.

2.1.2.3. Kapitálové príjmy

Schválený rozpočet kapitálových príjmov vo výške 97,3 mil. Sk súvisel s objemom majetku v správe jednotlivých rozpočtových kapitol, ktorý bol predmetom predaja v rozpočtovom roku. Ide o príjmy z predaja hnutého a nehnuteľného majetku, ktorý podľa kritériá hmotného a nehmotného majetku. Vzhľadom na to, že rozsah nepotrebného majetku sa postupne znižuje, medziročne klesá aj výška kapitálových príjmov.

Skutočné kapitálové príjmy dosiahli 566,1 mil. Sk a boli prekročené oproti schválenému rozpočtu o 468,8 mil. Sk. Príjmy z predaja kapitálových aktív (budov, bytov a pod.) dosiahli 314,1 mil. Sk, príjmy z predaja pozemkov, patentov, autorských práv, obchodných značiek a pod.

250,9 mil. Sk, a ostatné kapitálové príjmy vrátane príjmov z predaja hmotných a mobilizačných rezerv 1,1 mil. Sk.

2.1.2.4. Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek a vkladov

Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek a vkladov sa rozpočítavali celkovou sumou 3 446,3 mil. Sk, z toho v kapitole Ministerstvo financií SR 3 157,8 mil. Sk, v kapitole Všeobecná pokladničná správa 197,0 mil. Sk a v ostatných rozpočtových kapitolách 91,5 mil. Sk.

Rozpočtovými opatreniami tieto celkové úroky boli zvýšené na 3 439,4 mil. Sk. V rámci rozpočtových kapitol najväčšie zmeny v upravenom rozpočte boli medzi kapitolami Ministerstvo financií SR a Všeobecná pokladničná správa. Úroky rozpočtované za štátny dlh boli rozpočtovým opatrením presunuté z kapitoly MF SR do kapitoly VPS v objeme 2 541,3 mil. Sk.

Skutočné úroky z tuzemských úverov, pôžičiek a vkladov dosiahli 3 375,3 mil. Sk, čím došlo k miernemu nesplneniu schváleného i upraveného rozpočtu. Príjmy štátneho rozpočtu z tejto kategórie v jednotlivých rozpočtových kapitolách boli nasledovné:

- v kapitole Všeobecná pokladničná správa úroky dosiahli spolu 1 866,2 mil. Sk. Najväčší objem týchto úrokov sa dosiahol z alikvotného úrokového výnosu z emisií štátnych dlhopisov v iastke 1 222,3 mil. Sk. Z úroenia zostatku peňažných prostriedkov na účte štátu v Národnej banke Slovenska sa získali kreditné úroky vo výške 314,0 mil. Sk. Úrokový výnos z nákupu pokladničných poukážok emitovaných NBS dosiahol 60,2 mil. Sk a úroky z poskytnutých návratných finančných výpomocí Železniciam SR a mestu Košice predstavovali 69,0 mil. Sk. Ostatné úrokové príjmy v tejto rozpočtovej kapitole boli dosiahnuté vo výške 195,4 mil. Sk z poskytnutej dočasnej finančnej výpomoci od Vodohospodárskej výstavby, š.p. Bratislava a od podnikov rezortu Ministerstva pôdohospodárstva vo výške 5,3 mil. Sk;

- v kapitole Ministerstvo financií SR dosiahli úroky 1 430,8 mil. Sk. Úrokový výnos v kapitole Ministerstvo financií SR tvorili príjmy z rozdielu prijatých a platených úrokov Štátnou pokladnicou. Tvorba týchto úrokov v Štátnej pokladnici bola ovplyvnená vysokým stavom prostriedkov na účtoch štátnych finančných aktív a stavom prostriedkov na účtoch spoločnosti Verite, a.s. Vysoký nárast týchto výnosov sa dosiahol napriek negatívnemu vplyvu poklesu úrokových sadzieb na trhu;

• v ostatných rozpočtových kapitolách dosiahli úroky 78,3 mil. Sk z titulu úroenia do asne vo ných prostriedkov na bežných útoch v Štátnej pokladnici.

2.1.2.5. Úroky z poskytnutých zahraničných úverov, pôžičiek a vkladov

Úroky z poskytnutých zahraničných úverov, pôžičiek a vkladov sa rozpočtovali sumou 60,1 mil. Sk. Ich skutočná výška dosiahla 46,5 mil. Sk, čo znamená splnenie rozpočtu na 77,4 %.

V kapitole Všeobecná pokladničná správa sa pri schválenom rozpočte 55,1 mil. Sk dosiahli skutočné úroky vo výške 46,1 mil. Sk. Išlo predovšetkým o splátky úrokov z Alžírsku z poskytnutých úverov v civilnej a špeciálnej oblasti. V kapitole Ministerstvo zahraničných vecí SR boli prijaté kreditné úroky vo výške 0,4 mil. Sk z úroenia peňažných prostriedkov zastupiteľských úradov v zahraničí.

2.1.2.6. Iné nedaňové príjmy

V schválenom rozpočte boli iné nedaňové príjmy určené sumou 3 726,7 mil. Sk a v upravenom rozpočte sumou 4 057,7 mil. Sk. V skutočnosti dosiahli 6 975,0 mil. Sk, čím sa schválený rozpočet splnil na 187,2 % a upravený na 171,9 %.

Rozhodujúca časť iných nedaňových príjmov v sume 4 865,0 mil. Sk sa dosiahla v kapitole Všeobecná pokladničná správa. Tieto príjmy tvorili:

- príjmy z výťažkov lotérií a iných podobných hier 1 866,1 mil. Sk,
- príjmy z odvodov vyplývajúcich z finančného zúčtovania 1 814,7 mil. Sk,
- príjmy z prevodov nevyčerpaných prevodov určených na spolufinancovanie spoločných predvstupových programov 682,6 mil. Sk,
- vratky nepoužitých prostriedkov z minulých rokov, refundácie a podobné platby 501,6 mil. Sk.

V ostatných rozpočtových kapitolách dosiahli iné nedaňové príjmy súhrnnú výšku 2 110,0 mil. Sk. Tieto príjmy sa dosiahli z refundácií, z náhrad poistného plnenia, príjmov od neziskových organizácií poskytujúcich verejnoprospešné služby a z iných nedaňových príjmov platnej rozpočtovej klasifikácie.

2.1.3. Granty a transfery

Granty sa v príjmoch štátneho rozpočtu nerozpočtovali, pretože majú charakter príspevkov od dobrovoľných darcov a sponzorov. V schválenom štátnom rozpočte na rok 2005 sa rozpočtovali iba transfery v celkovej sume 39 618,7 mil. Sk, z toho zahraničné 26 507,7 mil. Sk a tuzemské 13 111,0 mil. Sk. Z tuzemských bežných transferov v úhrnnej výške 13 109,1 mil. Sk sa 13 100,0 mil. Sk rozpočtovalo v kapitole Všeobecná pokladničná správa, 2,8 mil. Sk v kapitole Ministerstva zdravotníctva SR a 6,3 mil. Sk v kapitole Ministerstva financií SR.

V upravenom štátnom rozpočte na základe vykonaných rozpočtových opatrení sa transfery znížili na 26 809,9 mil. Sk, z toho zahraničné na 13 649,0 mil. Sk a tuzemské na 13 160,9 mil. Sk. Z tuzemských bežných transferov vo výške 13 160,2 mil. Sk sa 13 100,0 mil. Sk rozpočtovalo na alej v kapitole VPS, 60,1 mil. Sk v kapitole Ministerstva zdravotníctva SR a 0,1 mil. Sk v kapitole Ministerstva financií SR a Ministerstva spravodlivosti SR.

V skutočnosti štátny rozpočet v hlavnej rozpočtovej kategórii grantov a transferov dosiahol celkový príjem vo výške 14 878,2 mil. Sk, z toho granty tuzemské a zahraničné predstavovali 839,0 mil. Sk a transfery tuzemské a zahraničné 14 039,2 mil. Sk.

Rozpočované a skutočné výsledky z grantov a transferov v roku 2005 boli nasledovné (v mil. Sk):

	Rozpočet		Skutočné
	schválený	upravený	
A. Granty spolu	0	0	839,0
v tom: tuzemské	0	0	723,6
zahraničné	0	0	115,4
B. Transfery spolu	39 618,7	26 809,9	14 039,2
v tom: tuzemské	13 111,0	13 160,9	169,9
zahraničné	26 507,7	13 649,0	13 869,3
Granty a transfery spolu	39 618,7	26 809,9	14 878,2

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Nerozpočované tuzemské granty vo výške 723,6 mil. Sk a zahraničné granty vo výške 115,4 mil. Sk posilnili príjmy štátneho rozpočtu v jednotlivých rozpočtových kapitolách. Tieto

granty boli ú elovo ur ené na financovanie rozvoja zdravotníctva, školstva, kultúry a výchovy, životného prostredia a výskumu a vývoja. Najvyšší objem týchto prostriedkov bol získaný v kapitolách ministerstva vnútra, školstva, zdravotníctva a životného prostredia.

Rozpo tovaný objem tuzemských transferov bol tvorený predovšetkým kapitolou Všeobecná pokladni ná správa, v ktorej boli zahrnuté príjmy z dividend z podnikov s majetkovou ú as ou štátu, pri om výška týchto dividend mala závisie od vývoja zisku v týchto spoločnostiach.

Z rozpo tovaného objemu tuzemských transferov vo výške 13 160,9 mil. Sk sa v skuto nosti dosiahlo iba 169,9 mil. Sk. Celkové nesplnenie týchto príjmov v rozsahu 12 991,0 mil. Sk súvisí s tým, že odvod dividend Fondu národného majetku SR vo výške 13 000,0 mil. Sk, ktorý bol zrealizovaný na ú et štátnych finan ných aktív, sa na základe uznesenia vlády SR . 1014/2005 nepreviedol formou transferu do príjmov rozpo tu kapitoly VPS, v dôsledku oho boli skuto né tuzemské transfery nižšie než rozpo tované.

V bilancii príjmov štátneho rozpo tu v roku 2005 boli formou zahrani ných transferov pôvodne rozpo tované prostriedky zo všeobecného rozpo tu Európskej únie vo výške 26 507,7 mil. Sk vrátane špeciálnej kompenza nej platby. Na základe vykonanej analýzy a reálnych možností financovania spoločných programov SR a EÚ sa ich pôvodný rozpo et znížil na 13 649,0 mil. Sk. V skuto nosti boli tieto prostriedky z rozpo tu EÚ erpané vo výške 13 869,3 mil. Sk v týchto rozpo tovaných kapitolách (v mil. Sk):

	Rozpo et 2005		Skuto nos 2005
	schvál.	uprav.	
Ministerstvo životného prostredia SR	2 545,8	224,9	224,9
Ministerstvo školstva SR	667,5	102,6	67,6
Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny SR	2 196,0	1 394,2	1 673,3
Ministerstvo hospodárstva SR	1 303,6	331,8	246,3
Ministerstvo pôdohospodárstva SR	11 361,9	9 609,3	9 834,5
Ministerstvo výstavby a reg. rozvoja SR	1 406,2	585,7	368,0
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekom. SR	6 519,1	892,9	930,6
Všeobecná pokladni ná správa	507,6	507,6	524,1
Spolu príjmy ŠR zo všeob. rozpo tu EÚ	26 507,7	13 649,0	13 869,3

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Podrobné hodnotenie príjmov štátneho rozpočtu zo všeobecného rozpočtu EÚ je uvedené v samostatnej časti tohto materiálu v bode 2.3.

2.2. Výdavky štátneho rozpočtu

Štátny rozpočet na rok 2005 svojím obsahom kontinuálne zabezpečuje dokončenie kvalitatívnych zmien v oblasti metodológie tvorby rozpočtu, ktoré začali ešte pri príprave rozpočtu na rok 2004 a vyplývajú z realizácie reformy riadenia verejných financií. Všetky zásadné zmeny, ktoré vyplynuli z postupného procesu reformy, sa premietli do nového zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy č. 523/2004 Z. z. platného od 1. januára 2005. Rozpočet výdavkov na rok 2005 už priamo nadväzuje na požiadavky nového zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, a to:

- zavedenie viacročného rozpočtovania v celej verejnej správe na tri rozpočtové roky,
- všeobecná a ucelená úprava nakladania s verejnými prostriedkami,
- zavedenie programového rozpočtovania ako integrálnej súčasti rozpočtového procesu pri zostavovaní a realizácii štátneho rozpočtu,
- zavedenie systémovej možnosti prenesenia a vykazovania prostriedkov štátneho rozpočtu aj v nasledujúcom rozpočtovom roku; to znamená, že rozpočtované výdavky štátneho rozpočtu na príslušný rok bude možné presunúť do nasledujúceho roku a budú reálnym výdavkom toho rozpočtového roku, v ktorom sa skutočne použijú. Zaviedla sa systémová možnosť prenesenia finančných prostriedkov na kapitálové výdavky a prostriedky Európskej únie vrátane spolufinancovania zo štátneho rozpočtu aj nasledujúcich rokov za podmienok ustanovených zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ako aj možnosť použiť bežné transfery poskytnuté príjemcom v poslednom štvrtroku rozpočtového roka do konca prvého štvrtroka nasledujúceho roka,
- poskytovanie návratných zdrojov financovania iba z finančných aktív; to znamená, že zanikla možnosť poskytovania pôžičiek a prechodných výpomocí z výdavkov štátneho rozpočtu a naopak všetky bežné prostriedky plynúce z návratných zdrojov financovania (splátky istín z poskytnutých pôžičiek a výpomocí) sú zdrojom štátnych finančných aktív a teda nepatria - ako v minulosti - do príjmov štátneho rozpočtu,
- zníženie počtu rozpočtových kapitol (zrušili sa rozpočtové kapitoly Kancelária súdnej rady SR, Štátny dlh, Súhrnný finančný vzťah k obciam a VÚC),